Hoogheemraadschap van Rijnland

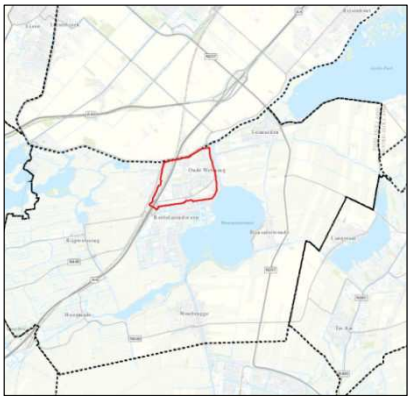
Deze nota betreft het thema 'peilbeheer'

Met peilbeheer beheren wij het oppervlaktewater in onze polders. Elk peilvak heeft een eigen peil en aan- en afvoer. Hiernaast is het systeem zo ingericht dat het peil ook kán worden gehandhaafd. Maatregelen worden in een gebiedsproces afgestemd en opgenomen in bijvoorbeeld een watergebiedsplan.

Memo – Ter kennisname

Registratienummer:
19.054839

Aan:	Commissie VW
Van:	D&H
Onderwerp:	Ter inzage legging ontwerp-peilbesluit Gogerpolder
Datum:	11-9-2019

Waarom moet u dit weten

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft een nieuw peilbesluit voorbereid voor de Gogerpolder. Dit ontwerp-peilbesluit wordt binnenkort ter inzage gelegd.

Kernboodschap

Door de voorgestelde peilen en het bijbehorende maatregelenpakket uit te voeren, verbetert de werking van het watersysteem in en de waterkwaliteit de Gogerpolder.

Context

Binnen Watergebiedsplan-Midden wordt een watergebiedsplan voor de Gogerpolder doorlopen. Een watergebiedsplan heeft tot doel om uiterlijk in 2027 – in het gehele gebied – aan de normen voor wateroverlast te voldoen, de peilbesluiten te actualiseren (waterpeilen en peilvakgrenzen passend bij de functie) en knelpunten op het gebied van waterkwaliteit aan te pakken.

De Gogerpolder ligt in de gemeente Kaag en Braassem, te Roelofarendsveen. Het merendeel van de polder heeft de functie wonen en agrarisch - glastuinbouw.

Eerdere besluitvorming:

- In D&H van 19 februari jl. zijn besluiten genomen met betrekking tot de gietwater/inlaatleiding langs De Baan in de Gogerpolder (19.020429).

Toelichting

Gebiedsproces

Er is een maatwerk-gebiedsproces doorlopen met de eigenaren en andere belanghebbenden. In totaal zijn er 3 informatiebijeenkomsten geweest en zijn er vele keukentafel gesprekken gevoerd. Een goede gesprekspartner is Platvorm Veenstreek die de tuinbouwers vertegenwoordigt. Voor het gebied is het belangrijk dat de inlaatleiding/gietwatervoorzieningen langs de Sotaweg en De Baan behouden blijven. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met de gemeente Kaag en Braassem.

Maatregelen

Het waterbeheer wordt beter beheersbaar door hoogwater/gietwatervoorziening deels op te heffen en deels te formaliseren als peilvak. Langs de Sotaweg is een gebied met een hoger waterpeil dan de rest van het peilvak. Deze hoogwatervoorziening wordt gebruikt als gietwatervoorziening voor de tuinbouw. Het gaat om een aaneengesloten gebied met hetzelfde peil. In de praktijk beheert en onderhoudt Rijnland dit gebied al maar met dit besluit wordt het geformaliseerd. Langs De Baan zijn vele kleine aftakkingen van een lange inlaatleiding. Het betreft kleine hoogwatervoozieningen die opgeheven worden indien ze niet meer worden gebruikt en overgedragen en vergund indien nog wel in gebruik. Maatregelen worden genomen om de waterafvoer te verbeteren en kansen gepakt om de waterkwaliteit te verbeteren in overig water.

Er zijn een aantal afvoerknelpunten in het watersysteem waardoor het water niet goed naar het gemaal kan komen. De polder voldoet verder aan de provinciale normen voor wateroverlast. Een watergang wordt lokaal verdiept om zo een overwinteringsplaats voor vissen te creëren. Verder wordt de hoeveelheid inlaatwater beperkt. Zie bijlage 1 voor een overzicht van alle maatregelen.

Bodemdaling

Dit peilvoorstel heeft geen effect op de bodemdaling. De ondergrond bestaat uit zavel en hierdoor is de polder niet gevoelig voor bodemdaling.

Raming

De totale kosten van de maatregelen uit dit watergebiedsplan zijn opgenomen in de Programmabegroting 2019 en via de SSK systematiek geraamd op circa € 560.000. In deze fase moet rekening gehouden worden met een marge van +/-30 %, omdat er nu nog gerekend wordt met kostenkentallen. De onderhoudskosten zijn nihil. Bij het vaststellen van het peilbesluit wordt het uitvoeringskrediet aangevraagd.

Argumenten

1 Met dit voorstel sluiten de peilen beter aan bij het actuele landgebruik

Het gebied heeft verschillende functies. Met het peilvoorstel faciliteren we die functies zo goed mogelijk, rekening houdend met de gebiedskenmerken zoals maaiveldhoogteverschillen en aanwezigheid van meerdere functies in één peilvak. Dit gebeurt door kleine wijzigingen van de waterpeilen. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de peilvakken en de voorgestelde waterpeilen.

2 Het ter inzage leggen van het ontwerp-peilbesluit geeft belanghebbenden de mogelijkheid tot het geven van een formele reactie

Mochten er zienswijzen vanuit het gebied zijn, dan kan dit op deze manier formeel bestuurlijk afgehandeld worden.

Risico’s

1 Kans op bezwaar tegen de voorgestelde peilen

Voor twee peilvakken betekent het peilvoorstel kleine wijziging van een paar centimeter in de te voeren peilen. Er worden vaste peilen in plaats van winter- en zomerpeil voorgesteld. Het verschil met de huidige situatie is zo gering dat de kans op bezwaren klein wordt geacht.

2 Kans op bezwaren omdat het eigendom, beheer en onderhoud van de gietwater/hoogwatervoorzieningen langs De Baan aan de eigenaren wordt overdragen
Bij de Baan is er een inlaatleiding met een gietwatervoorziening voor de tuinbouw. Het betreft vele kleine hoogwatervoorzieningen die middels een lange inlaatleiding en aftakkingen die middels vlotter constructies worden gevoed. Deze centrale leiding blijft daarbij in eigendom, beheer en onderhoud van Rijnland. Stuwen in slechte staat worden voor de overdracht vervangen.

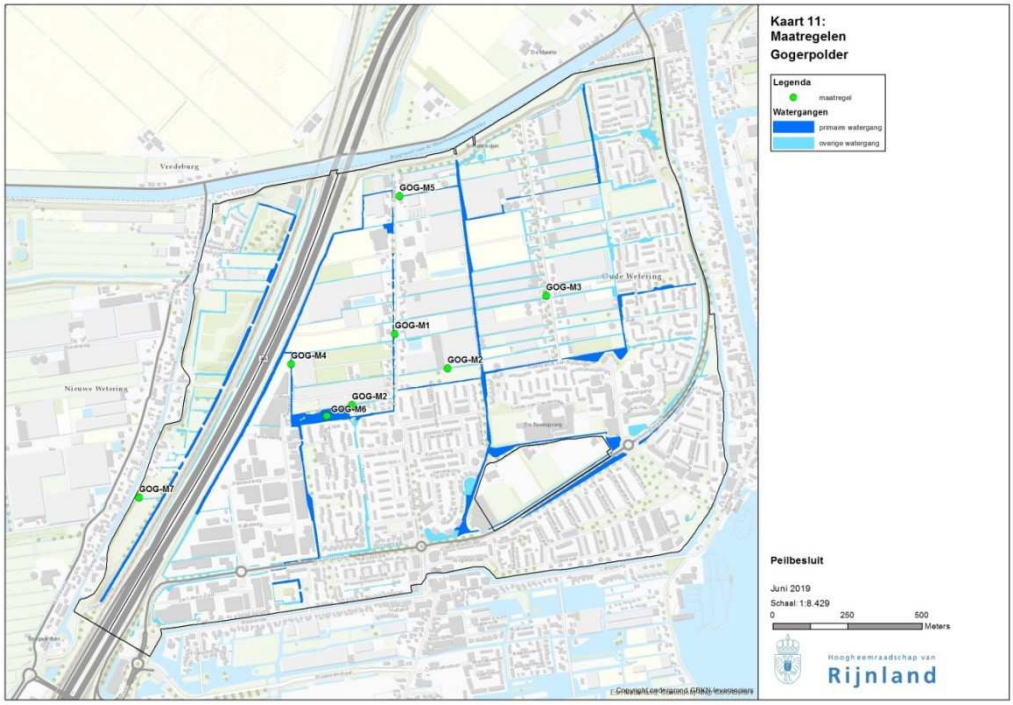
3 De uitvoering van de maatregelen valt in de praktijk iets anders uit
Op dit moment is het niet te zeggen of de maatregelen precies zo worden uitgevoerd als beschreven in bijlage 2. Er moet nog een aantal gesprekken met grondeigenaren gevoerd worden en conditionerende onderzoeken afgerond worden. Het merendeel van de maatregelen heeft geen invloed op het ontwerp-peilbesluit. Bij de Baan kunnen pas na vaststelling van het peilbesluit overdrachts-overeenkomsten afgesloten en vergunningen aangevraagd worden.

Vervolg
Het peilbesluit voor de Gogerpolder wordt na de inspraakperiode samen met de eventuele nota van beantwoording ter vaststelling aangeboden aan de VV.

Bijlagen opgenomen in deze memo:
1. Overzicht van de voorgestelde maatregelen;
2. Overzicht van de voorgestelde peilen.

BIJLAGE 1 Overzicht maatregelen

- *Verbeteren beheersbaarheid/ontsnippering: peilafwijking wordt peilvak (geen fysieke maatregel) GOG-M1*
  Van hoogwatervoorziening OR-3.22.HW01 wordt een peilvak gemaakt. Door van deze hoogwatervoorziening een peilvak (OR-3.22.4.1) te maken, wordt het watersysteem in de Gogerpolder beter beheersbaar.
- *Verbeteren beheersbaarheid/ontsnippering: Indien mogelijk opheffen gietwater/hoogwatervoorzieningen langs de Baan (GOG-M3)*
  De gietwater/hoogwatervoorzieningen worden opgeheven indien de eigenaren daarmee akkoord gaan. De centrale leiding/blijft in beheer/onderhoud bij Rijnland. Dit betreft aftakkingen van de centrale inlaatleiding. Voor deze overgedragen hoogwatervoorzieningen worden er vergunningen afgegeven voor de peilafwijkingen aan de eigenaren. Zie verder tabel 1 hieronder.
- *Waterafvoer verbeteren: deel van peilafwijking wordt opgeheven en komt bij peilvak OR-3.22.1.1 GOG-M2*
  Om deze maatregel mogelijk te maken worden aan aantal stuwen en dammen verwijderd en wordt 1 stuw geplaatst. Daarnaast moet er gebaggerd worden omdat het peil in dit gebied omlaag gaat.
- *Waterafvoer verbeteren: verbreden watergang om doorstroming te verbeteren (GOG-M4)*
  Een lokale versmalling in hoofdwatergang wordt verbreed.
- *Waterafvoer verbeteren: verdiepen watergang om doorstroming te verbeteren (GOG-M5)*
  Een lokale verondieping in hoofdwatergang wordt verdiept en indien noodzakelijk wordt hiervoor oeververdediging geplaatst.
- *Waterkwaliteit verbeteren: aanleg visoverwinteringsplaats (GOG-M6)*
  Een watergang wordt lokaal verdiept om zo een overwinteringsplaats voor vissen te creëren.
- *Beheer en onderhoud optimaliseren: verwijderen inlaat (GOG-M7)*
  Een inlaat die overbodig is, wordt verwijderd.

Tabel 1: Maatregelen gietwater/hoogwatervoorzieningen de Baan

Verwijderen bestaande constructie (stuwen, vlotterconstructies en afsluiten aftakkingen)	Waarschijnlijk vier tot zeven
Verstevigen van de oeververdediging bij de vervallen voorzieningen	680 m
Baggeren om watergangen op diepte te brengen	2.200 m
Afsluiten contracten bij overdracht in particulier eigendom en beheer	10 tot 20 overeenkomsten
Opstellen uitvoeringsovereen-komsten	18 tot 26 overeenkomsten

Deze maatregelen worden genomen indien er hoogwatervoorzieningen opgeheven kunnen worden.

BIJLAGE 2 Peilvoorstel inclusief drooglegging en effecten

Peilvak	Vigerend peil (m NAP)		Peilvoorstel (m NAP)		mediaan mv hoogte (m NAP)	drooglegging bij peilvoorstel (m)	
	ZP	WP	ZP	WP		ZP	WP
OR-3.22.1.1	-4,7	-4,74	-4,72	-4,72	-3,76	0,96	0,96
OR-3.22.2.1	-4,95		-4,95	-4,95	-3,79	1,16	1,16
OR-3.22.3.1	-4,7	-4,74	-4,72	-4,72	-3,04	1,69*	1,69*
OR-3.22.4.1	-	-	-4,35	-4,35	-3,78	0,57	0,57

*: Maaiveldhoogte, en daarmee de drooglegging, varieert sterk binnen dit peilvak

Criteria	Oordeel	Toelichting
Effecten op het watersysteem	**+-**	*Het peilvoorstel voor de peilvakken OR-3.22.1.1 en OR-3.22.3.1 ligt tussen de vigerende zomer- en winterpeilen. De verschillen tussen de zomer- en winterpeilen zijn klein (4 cm) Voor de zomerperiode betekent het voorstel een peilverlaging van slechts 2 cm en voor de winterperiode is het een verhoging van slechts 2 cm. Hierdoor zal het peilvoorstel in combinatie met de gehanteerd beheermarge van +/- 5 cm geen negatief effect hebben op het watersysteem. Het peilvoorstel voor peilvak OR-3.22.2.1 is gelijk aan het huidige vastgestelde peil. Het peilvoorstel voor het peilvak OR-3.22.4.1 is gelijk aan het huidige praktijk peil van de voormalige hoogwatervoorziening.*
Uitstralingseffecten grondwater	**+-**	*Doordat de voorgestelde peilen tussen de huidige zomer- en winterpeilen in liggen, is er geen uitstralingseffect op het grondwater.*
Waterkwaliteit	**+-**	*Doordat de voorgestelde peilen tussen de huidige zomer- en winterpeilen in liggen, heeft het peilvoorstel geen effect op de waterkwaliteit.*
Landbouw	**+-**	*Doordat de voorgestelde peilen tussen de huidige zomer- en winterpeilen in liggen, heeft het peilvoorstel geen effect op de landbouwfunctie in het gebied*
Natuur	**+-**	*Binnen de Gogerpolder komen geen gebieden voor die deel uit maken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Ook komen geen Natura 2000 gebieden voor. Er zijn geen effecten op natuur.*
Archeologie en cultuurhist. waarden	**+-**	*Omdat de voorgestelde peilen tussen de huidige zomer- en winterpeilen in liggen, heeft het peilvoorstel geen effect op archeologische en cultuurhistorische waarden.*
Landschap	**+-**	*Het peilvoorstel heeft geen effect op het landschap, omdat ze tussen de huidige zomer- en winterpeilen in liggen. De landschappelijke waarden blijven bestaan. Het vervangen van duikers en het beschoeien van watergangen, heeft geen effecten op het landschap.*
Bebouwing	**+-**	*Qua effect op de bebouwing in het gebied verwachten we geen effecten omdat de peilen vrijwel ongewijzigd blijft*
Financiële belangen	**+-**	*Qua verwachtte opbrengsten in het gebied verwachten we geen effecten omdat de peilen vrijwel ongewijzigd blijft*